

Bijlage 2 Nota van beantwoording zienswijzen op conceptbesluit Wnb Bio Forte

Samenvatting van de ingekomen zienswijzen op het conceptbesluit op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb).

Op 13 december 2019 heeft de OD Noord-Holland Noord een conceptbesluit afgegeven inzake de Wnb aan Bio Forte B.V. te Zaandam voor de bouw en exploitatie van een biomassacentrale aan de Pascalstraat 2 te Zaandam en voor de bouw en exploitatie van een hulpwarmtecentrale aan de Brikstraat 1 te Zaandam.

Het conceptbesluit Wnb voor Bio Forte B.V. is op 13 december 2019 toegestuurd aan een aantal belanghebbenden, die tot en met 6 januari 2020 de tijd hebben gekregen om een zienswijze in te dienen op het conceptbesluit.

In deze periode hebben wij twee zienswijzen ontvangen van de MOB te Nijmegen en van de gemeente Zaanstad. In onderstaande tabel zijn de zienswijzen inzake de Wnb van de indieners samengevat en van een reactie voorzien.

Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit Wnb zijn de volgende zienswijzen ingediend:

1. Zienswijzen MOB: 1 tm 16 (23 december 2019)
2. Zienswijzen Gemeente Zaanstad: 17 tm 27 (6 januari 2020)

Hieronder zullen wij inhoudelijk ingaan op de zienswijzen.

Bij deze beantwoording van de zienswijze betrekken wij ook de reactie die door de adviseur van Bio Forte B.V. op die zienswijzen is gegeven.

Behandeling ingediende zienswijzen 1 tm 16

	Zienswijze:	Reactie op zienswijze:	Wijziging:
1	<i>In het conceptbesluit wordt aangegeven dat de twee warmtecentrales te kwalificeren zijn als één inrichting of één project. De installaties liggen niet in elkaars onmiddellijke nabijheid. Ze liggen 1,59 km van elkaar vandaan. Deze afstand is te ver om van onmiddellijke nabijheid te kunnen spreken. Tevens is er geen sprake van organisatorische binding, aangezien de biomassacentrale en de hulpwarmtecentrale verschillende eigenaars hebben. Verder kunnen beide centrales onafhankelijk van elkaar in werking zijn. De activiteiten zijn niet onlosmakelijk verbonden. Nu er geen sprake is van één inrichting of één project, is het vereist dat beide inrichtingen los van elkaar een Wnb-vergunning aanvragen.</i>	Het conceptbesluit Wnb gaat inderdaad niet om één inrichting, maar wel om één project. Er is wel degelijk sprake van een organisatorische binding tussen Bio Forte, Engie en de woningbouwverenigingen, zoals blijkt uit de door alle partijen ondertekende 'Samenwerkingsovereenkomst Warmtenet Zaandam-Oost' van september 2018, die onderdeel uitmaakt van de stukken bij deze vergunningaanvraag. In deze samenwerkingsovereenkomst is afgesproken dat de warmte voor de vijf woongebouwen gedurende de eerste fase wordt afgenomen van de biomassacentrale van Bio Forte. In punt 8 op pagina 7 van de samenwerkingsovereenkomst wordt bovendien aangegeven dat de partijen gedurende de eerste fase (waar deze aanvraag betrekking op heeft) exclusief zaken met elkaar doen en niet met derde partijen. Daarnaast is er door Bio Forte en Engie een gezamenlijke verklaring ondertekend op 15 november 2019, waarin beide partijen verklaren dat er een gezamenlijke vergunningaanvraag Wnb wordt ingediend voor zowel een BMC van Bio Forte als voor een HWC van Engie. Beide installaties zijn ook onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het gaat om een project waarbij warmte wordt geleverd aan een vijftal woongebouwen in Zaandam-Oost via één warmtenet. In eerste instantie wordt de warmte voor de gebouwen geleverd door de BMC van Bio Forte. Als die geen, of onvoldoende warmte levert, dan wordt dit overgenomen of aangevuld door de HWC van Engie. De installaties zijn dus complementair. Omdat alleen Bio Forte en Engie zijn aangesloten op het al aangelegde warmtenetwerk Zaandam-Oost, zijn er geen alternatieven voor de BMC Bio Forte en HWC Engie wat betreft de levering van warmte.	nee
2	<i>De gasketels bij de vijf woongebouwen behoren niet tot dezelfde inrichting of project als de</i>	Zoals hierboven onder 1 is toegelicht, gaat het hier om één project. De woningen/	nee

	<i>biomassacentrale (BMC) van Bio Forte BV en de hulpcentrale van Engie Energy Solutions BV. (HWC). Dat geldt ook voor de eigenaar(s) van de vijf gasketels. Er kan dan geen sprake zijn van intern salderen.</i>	gebouwen die van warmte worden voorzien door Bio Forte, krijgen die energie pas als de gasketels zijn afgekoppeld en verwijderd (zie voorschrift 6 van het besluit). De bewoners van de vijf woongebouwen zijn aangesloten op het warmtenet Zaandam-oost en kunnen na verwijdering van de gasketels alleen warmte geleverd krijgen door ofwel de BMC van Bio Forte, ofwel de HWC van Engie. Er is daarom sprake van onlosmakelijke samenhang en daarom van één project. Derhalve valt het onder de definitie van intern salderen in de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland (artikel 1 onder c). Hierdoor kan er wel intern salderen worden toegepast.	
3	<i>In het conceptbesluit wordt aangegeven dat intern salderen mag worden toegepast op grond van artikel 6.2 van de Beleidsregel intern en extern salderen. Artikel 6.2 van de Beleidsregel gaat echter over de voorwaarden voor extern salderen.</i>	In het conceptbesluit wordt ten onrechte verwezen naar artikel 6.2 van de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland. Het juiste artikel is 5 lid 2. Het definitieve besluit is op dit punt aangepast.	ja
4	<i>Voorts wordt aangegeven dat op grond van artikel 7, eerste lid, van de Beleidsregel een activiteit voor intern salderen mag worden ingezet voor zover de stikstofemissie was toegestaan in de referentiesituatie en sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest of nog kan zijn zonder dat voor hervatting van de activiteit een natuurvergunning voor de realisering van het project is vereist. Artikel 7 van de Beleidsregel kent echter geen eerste lid en ziet op plannen.</i>	In het conceptbesluit wordt ten onrechte verwezen naar artikel 7, eerste lid, van de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland. Het juiste artikel is 5 lid 1. Het definitieve besluit is op dit punt aangepast.	ja
5	<i>BMC, de HWC en de vijf gasketels IJdoorn, Noordwachter, Brandaris, Perim, Pharis hebben geen van allen ooit over een natuurvergunning beschikt. De HWC en de BMC dateren van na de referentiedatum. Er dient dus een passende beoordeling te worden gemaakt. Zie ook de uitspraak van het Europese Hof van 7 november 2018.</i>	De gasketels in de vijf woongebouwen waren reeds toegestaan op de referentiedatum 24 maart 2000 en waren sindsdien onafgebroken aanwezig. Derhalve wordt voldaan aan artikel 5.2 van de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland. Omdat de BMC, de HWC en de vijf gasketels bij de woongebouwen vallen onder de regels van intern salderen en omdat het om één onlosmakelijk project gaat, is er geen sprake van een toename van de stikstofdepositie als gevolg van de	nee

		realisatie van dit project en hoeft er geen passende beoordeling opgesteld te worden.	
6	<i>In het maatwerkbesluit van 9 juli 2018 volgt een vergunde NOx-emissie van 2.490 kg/jaar en in de AERIUS-berekening van mei 2019 van 2.646 kg/jaar. Dat is nu ineens 632 kg/jaar geworden. Hoe kan dat?</i>	Bio Forte heeft de plannen voor de biomassacentrale in overleg met de leverancier aangepast, waardoor er nu sprake is van een veel lagere emissie en depositie van stikstof. Op basis van het Activiteitenbesluit par. 3.2.1. zou een emissie-eis gelden van 270 mg NO_x/m³ bij 6% O₂, echter in overleg met de leverancier heeft Bio Forte de mogelijkheden onderzocht tot verdere verlaging van haar NO_x uitstoot door haar installatie van zowel een niet-katalytische (SNCR) als een katalytische (SCR) de-NO_x installatie te voorzien op beide ketelinstallaties. Dit heeft geresulteerd in een garantie van 100 mg/m³ NO_x bij 6% O₂, hetgeen in 2018 ook is vastgelegd in een maatwerkbesluit Activiteitenbesluit voor de biomassacentrale van Bio Forte. Vervolgens zijn in 2019 aanvullende mogelijkheden onderzocht om de emissie van de biomassacentrale nog verder te verlagen. Door vergroting van het katalysatoroppervlak is het mogelijk gebleken de NO_x emissie verder te verlagen naar 50 mg/m³ gas bij 6% O₂ (zie bijlage 2). Bovendien is voor de ketelinstallatie waarop een rookgascondensor is geplaatst een aanvullende maatregel toegepast waarbij door verhoging van de PH de oplosbaarheid van NO en NO₂ wordt verhoogd en tot 50% wordt afgevangen. De leverancier heeft daarop toegezegd dat met deze maatregel de NO_x uitstoot van de betreffende ketel verder kan worden gereduceerd tot 32,5 mg/m³ gas bij 6% O₂ (zie bijlage 3). Door bovenstaande maatregelen aan de installatie is de verwachte NO_x uitstoot van de biomassacentrale aanzienlijk lager dan het reguliere wettelijke kader uit het Activiteitenbesluit.	nee
7	<i>De berekeningen die gemaakt zijn met het model Stacks moeten toegevoegd worden,</i>	Bij de aangeleverde stukken zit een uitgebreide notitie van DGM _r van 29	ja

	<i>zodat ook deze berekeningen gecontroleerd kunnen worden.</i>	november 2019, waarin de berekeningen met Stacks worden toegelicht. Daarnaast zijn de invoergegevens voor de Stacks-berekeningen op 24 januari 2020 toegevoegd aan de aanvraag.	
8	<i>Met de berekeningen van 28 oktober 2019 wordt beoogd aan te geven dat er intern gesaldeerd kan worden. De verschilberekening klopt echter niet. In situatie 1 is er sprake van een stikstofdepositie van 0,02 mol/ha/jr op habitatype H7140B in het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder. In situatie 2 is er is er sprake van een stikstofdepositie van 0,03 mol/ha/jr op habitatype H7140B in het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder. Het verschil is dan niet 0,00. Er is sprake van een toename van 0,01 mol/ha/jr. Hetzelfde geldt voor habitatype H4010B. Hier is ook sprake van een toename van 0,01 mol/ha/jr. Er is een toename van de stikstofdepositie. Op deze toename in stikstofdepositie wordt niet ingegaan in het conceptbesluit. Er had een passende beoordeling gemaakt moeten worden waarin beoordeeld wordt of deze toename van stikstofdepositie zal leiden tot significante effecten op het Natura 2000-gebied.</i>	De door de indiener aangegeven getallen voor de stikstofdepositie kloppen. In de AERIUS-verschilberekening wordt echter aangegeven dat het verschil in stikstofdepositie 0,00 mol ha/jr bedraagt en dat er derhalve geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie. Het verschil tussen 0,02 en 0,03 mol, respectievelijk 0,00 en 0,01 mol valt te verklaren door afronding van getallen. De conclusie dat er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie blijft overeind.	nee
9	<i>In de AERIUS-berekeningen is vergeten om de ammoniakemissie van de SNCR van de BMC mee te berekenen. In beide AERIUS-berekeningen wordt aangegeven dat er geen sprake is van ammoniakuitstoot die leidt tot depositie.</i>	Bio Forte B.V. heeft gereageerd op deze zienswijze middels een mail van 8 januari 2020, inclusief een nieuwe AERIUS-Calculator verschilberekening. Bio Forte geeft in haar mail het volgende aan: Door de focus van Bio Forte op de uitstoot van NOx hebben we over het hoofd gezien dat er mogelijk nog sprake is van NH₃ slip uit beide SNCR's welke zou kunnen worden uitgestoten. Uit navraag bij de leverancier van de SNCR installaties blijkt dat kan worden verwacht dat dit niet het geval is bij de 2 MW ketel, omdat daar gebruik wordt gemaakt van een rookgascondensor welke in dit kader ook functioneert als een natte wasser. Voor de 1,2 MW stoomketel is dit echter nu nog niet het geval. Bij een verwachte uitstoot van 1,5 ppm NH₃ resulteert dit in een uitstoot van ca 9,6 kg per jaar bij de genoemde warmteproductie van 40.000 GJ.	ja

		Omwille van de voortgang legt Bio Forte zichzelf de beperking op om niet meer dan 33.500 GJ warmte te maken, waardoor de NO_x uitstoot van de BMC daalt naar 528,7 kg/jr, terwijl de NH₃ emissie 6,0 kg/jr bedraagt. In het definitieve besluit zijn bovengenoemde aanpassingen verwerkt.	
10	<i>Het besluit maatwerkvoorschriften van 9 juli 2018 betreft alleen de BMC, die daarin als een zelfstandige eenheid wordt beschouwd. Derhalve kan niet onder de Wnb voor een andere constructie worden gekozen, in dit geval voor een natuurvergunning van de som van de BMC, de HWC en de vijf gasketels IJdoorn, Noordwachter, Brandaris, Perim, Pharis.</i>	Het inrichtingenbegrip uit de Wabo is niet automatisch hetzelfde als het projectbegrip uit de Wnb. Nu er sprake is van onlosmakelijkheid tussen de aangevraagde activiteiten, is dit terecht beschouwd als 1 project. Zie verder voor uitleg onze reactie onder punt 1.	nee
11	<i>In de conceptvergunning wordt aangegeven dat het thermisch vermogen van de biomassacentrale van Bio Forte BV 3,4 MW bedraagt. Bij de melding op grond van het Activiteitenbesluit van 9 juli 2018 en bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering van 21 augustus 2018 wordt uitgegaan van een thermisch vermogen van 3,5 MW. De omgevingsvergunning en de Wnb-vergunning moeten op elkaar aansluiten. Een discrepantie tussen het thermisch vermogen en de ketels is niet toegestaan.</i>	Grote ketel biomassacentrale: 2,0 MW ketelvermogen + rookgascondensor 0,3 MW = 2,3 MW; Kleine ketel: 1,1 MWth warmte + 75 kWe elektriciteit (bij bypassen turbine max 1,2 MWth + 0 kWe). Gezamenlijke vermogen 3,4 MWth + 75 kWe, bij bypassen turbine 3,5 MWth + 0 kWe. De opmerking van MOB over de definitie van de capaciteit van de biomassacentrale is terug te voeren op de definitie van het vermogen bij al dan niet bypassen van de turbine.	nee
12	<i>Tevens merkt indiener op dat het thermisch vermogen van de hulpcentrale van Engie BV niet in de vergunning is opgenomen. Dit had wel moeten gebeuren. Indiener verneemt graag wat het thermisch vermogen is van de hulpcentrale van Engie BV.</i>	Het thermische vermogen van de twee ketels in de hulpwarmtecentrale aan de Brikstraat 1 te Zaandam bedraagt 2.100 kW per ketel.	nee
13	<i>Wat is het thermisch vermogen van de vijf gasketels IJdoorn, Noordwachter, Brandaris, Perim, Pharis?</i>	Type, bouwjaar en vermogen (onderwaarde) gasketels per ketelhuis: 1. Perim Noord 1x Remeha duoketel 610 ECO bouwjaar 2012 (1 x 790 kW)	nee

		2. Perim Zuid 1x Remeha duoketel 610 ECO bouwjaar 2012 (1 x 790 kW) 3. Pharis Noord 2x Remeha duoketels 610 ECO Bouwjaar 2009/2010 (2 x 790 kW) 4. Pharis Zuid 2x Remeha duoketels 610 ECO Bouwjaar 2009/2010 (2 x 790 kW) 5. Brandaris Noord Ketel 1 Remeha type 870 OD 9 bouwjaar 1993 (751 kW) Ketel 2 Gas 310 ECO bouwjaar 2012 (610 kW) 6. Brandaris Zuid Ketel 1 Remeha type 870 OD bouwjaar 1993 (751 kW) Ketel 2 Gas 310 ECO bouwjaar 2015 (610 kW) 7. Noordwachter Ketel 1 Remeha type OD 15C bouwjaar 1996 (706 kW) Ketel 2 Remeha type 870 bouwjaar 1995 (793 kW) 8. IJdoorn Ketel 1 Remeha type OD 15C bouwjaar 1996 (834 kW) Ketel 2 Remeha type 870 bouwjaar 1995 (839 kW) Totaal opgesteld vermogen bestaande ketelhuizen/5 flats: 14 ketels, bouwjaren tussen 1993 en 2012 met een totaal vermogen (onderwaarde) van 9.273 kW.	
--	--	---	--

14	<i>Indiener merkt op dat het onduidelijk is welke procedure gevolgd zal worden. Op besluiten onder artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb kan afdeling 3.4 van de Awb van toepassing verklaard worden. Dit is in verschillende provincies gebeurd. Het is niet duidelijk of hiervan sprake is in de provincie Noord-Holland. Er wordt in het conceptbesluit aangegeven dat van het besluit kennis zal worden gegeven conform artikel 3:44 van de Awb. Dit artikel ziet op de kennisgeving indien er toepassing is gegeven aan afdeling 3.4 van de Awb. Echter de clause over rechtsbescherming geeft aan dat belanghebbenden bezwaar kunnen maken, wat wijst op de reguliere procedure.</i>	In het conceptbesluit wordt ten onrechte verwezen naar artikel 3:44 van de Awb. Deze passage wordt geschrapt in het definitieve besluit. In het conceptbesluit is per abuis de clause over rechtsbescherming opgenomen; die passage was bedoeld om alleen in het definitieve besluit opgenomen te worden.	ja
15	<i>Op pagina 3 van het conceptbesluit wordt aangegeven van welke documenten gebruik is gemaakt bij de vergunningaanvraag. Indiener verzoekt om toezending van een volledige set van deze documenten.</i>	De nog ontbrekende stukken zijn inmiddels toegestuurd naar de indiener.	nee
16	<i>Er ontbreekt een passende beoordeling, er zitten fouten in de overwegingen en er is geen adequate coördinatie tussen omgevingsvergunning en Wnb-vergunning. Een Wnb-vergunning kan niet worden verleend.</i>	Nu sprake is van intern salderen is een passende beoordeling niet nodig. Het project leidt immers nergens tot een toename van stikstofdepositie. De fouten en verschrijvingen zijn hersteld in het definitieve besluit. Het is niet noodzakelijk dat er coördinatie is tussen de omgevingsvergunning en de Wnb vergunning nu deze separaat zijn aangevraagd: te allen tijde mogen beide vergunningen echter niet overtreden worden, in dat geval zal er gehandhaafd worden.	nee
17	<i>Warmtenetwerk Zaanstad B.V. wordt hier niet als partij genoemd. Dit zou volgens indiener wel moeten.</i>	Zienswijze is correct. Besluit wordt op dit punt aangepast.	ja
18	<i>In het conceptbesluit wordt op verschillende punten verwezen naar de gemeente Zaandam; dat moet de gemeente Zaanstad zijn.</i>	Zienswijze is correct. Besluit wordt op dit punt aangepast.	ja
19	<i>De Gemeente Zaanstad is aandeelhouder in Warmtenetwerk Zaanstad B.V. en hoeft derhalve niet apart genoemd te worden.</i>	De gemeente Zaanstad is één van de ondertekenaars van de Samenwerkings-overeenkomst Warmtenet Zaandam-Oost van september 2018 en dient daarom wel apart genoemd te worden.	nee
20	<i>Op pagina 2 van het conceptbesluit staat onder 'Besluit': 'Wij besluiten voor Bio Forte B.V. ...</i>	De vergunning Wnb voor het project is aangevraagd door BioForte, mede namens	nee

	<i>en, in mandaat voor Engie, ... ". Wat is in deze de betekenis van 'in mandaat'?</i>	Engie; dat gegeven laten wij ook in het besluit terugkomen.	
21	<i>Op pagina 2 onder 3. Procedure staat dat de OD op 15 en 19 november 2019 een verzoek om aanvullende gegevens heeft verstuurd. Vervolgens staat dat de gevraagde gegevens op 31 oktober en op 18, 25 en 27 november 2019 zijn ingediend. De chronologie / de data van uitwisseling zijn voor de lezer niet helder.</i>	Bio Forte heeft op 31 oktober 2019 op eigen initiatief aanvullende gegevens aangeleverd, zonder een officieel verzoek vanuit de OD NHN. De aanvullende gegevens die op 18 november 2019 zijn toegestuurd zijn een reactie op ons verzoek om aanvulling van 15 november 2019. De aanvullende gegevens van 25 en 27 november 2019 zijn een reactie op ons verzoek om aanvulling van 19 november 2019.	nee
22	<i>Op pagina 2 onder B. Voorschriften, onder 6 staat dat het gaat om gasketels in de 7 woongebouwen. Elders in de concept-vergunning staat dat het om 5 woongebouwen gaat. Dit is niet duidelijk. Graag een toelichting</i>	Het gaat in dit besluit om gasketels in vijf woongebouwen. Op deze plek in het besluit stond dat fout aangegeven. Dit is hersteld in het definitieve besluit.	ja
23	<i>Op pag. 4 onder het kopje 'Identificeren mogelijke negatieve effecten' wordt onder 'Stikstofdepositie' verwezen naar art. 6.2. Deze verwijzing klopt niet als het gaat om intern salderen. Art. 6.2 gaat over extern salderen.</i>	In het conceptbesluit wordt ten onrechte verwezen naar artikel 6.2 van de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland. Het juiste artikel is 5 lid 2. Het definitieve besluit is op dit punt aangepast.	ja
24	<i>Ook de verwijzing naar art. 7 eerste lid klopt volgens indiener niet.</i>	In het conceptbesluit wordt ten onrechte verwezen naar artikel 7, eerste lid, van de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland. Het juiste artikel is 5 lid 1. Het definitieve besluit is op dit punt aangepast.	ja
25	<i>Op pag. 6 tweede alinea wordt aangegeven dat negatieve effecten als gevolg van stikstof zijn uit te sluiten. Kunt u bevestigen dat de AERIUS berekening uitgaat van afrondingen?</i>	Het klopt dat het AERIUS-Calculator model uitgaat van afrondingen.	nee
26	<i>Op pag. 6, 3e alinea is aangegeven dat berekeningen met het model Stacks zijn uitgevoerd. Deze Stacks-berekeningen maken geen deel uit van het pakket. Is dat correct?</i>	Bij de stukken die bij de aanvraag horen, zit het rapport <i>Onderzoek stikstofdepositie BMC/HWC Zaandam met Stacks</i> van DGMr, 29 november 2019. Daarin worden de uitkomsten van de berekeningen uitgebreid toegelicht.	nee
27	<i>Onder C2, Kennisgeving wordt verwezen naar 3.44 Awb. Dit impliceert een uitgebreide procedure. Maar deze zienswijze impliceert een verkorte. Kunt u dat toelichten?</i>	In het conceptbesluit wordt ten onrechte verwezen naar artikel 3:44 van de Awb. Deze passage wordt geschrapt in het definitieve besluit.	ja